

Järva Valla Leht

jarvavald.ee

NR 4 (152)

VEEBRUAR 2025

ILMUB KAKS KORDA KUUS

Lühidalt

- 11. veebruaril tähistati Eestis ja mujalgi Euroopas rahvusvahelise hädaabinumbri 112 päeva. Päeva eesmärk on tõsta teadlikkust sellest, et Euroopas on üks number 112, millele helistades saab kutsuda nii kiirabi, politseid kui ka päästjaid. Põhja-Järvamaal toimus pikem paraadsõit, milles tegid kaasa Järvamaa operatiivteenistused, sealhulgas Järva valla inimesed. Osales ka Järva-Jaani vanatehnika varjupaik. Kolonn sõitis läbi Järva-Jaanist, Koerust, Sõrandult, Koigist ja Imaverest.

- Järva vallaraamatukogu kutsub Eesti raamatu aasta puhul osalema sõbralikul võistlusel „Tähesegadik“. Võistlus koosneb kolmest perioodist: I periood 14.02–20.06.2025; II periood 21.06–02.11.2025; III periood 03.11.2025–10.03.2026. Iga perioodi kohta on koostatud üks tähesegadik, mille saab mõnest Järva valla raamatukogust või raamatukogubussist Krõõt. Segadikust tuleb üles leida sinna peidetud eesti kirjanike nimed ja kirjutada leitud nimed lehe tagaküljele. Iga kirjaniku nime juurde tuleb märkida ka üks tema teos. Nii esimese kui ka teise perioodi lõpus toimuvad vaheloosimised, kus osalevad need, kes on kõik sel perioodil etteantud tingimused täitunud. 14. märtsil 2026 loositakse kõigil kolmel perioodil osalenud ja kõik osalemistingimused täitnud osalejate vahel välja peaauhind. Loosis osalemiseks tagasta täidetud leht Järva vallaraamatukogule ja lisa lehele oma kontaktandmed.

- 3. veebruarist 3. aprillini 2025 on avatud hajaasustuse programm. Hajaasustuse programmi kaudu rahastatud toetuse abil on võimalik välja ehitada majapidamiste veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemid, juurdepääsutee või teha autonoomsete elektrisüsteemidega seotud tegevusi (juhul, kui majapidamine ei ole liitunud elektrivõrguga). Täpsemad tingimused ja lisainfo: jarvavald.ee/hajaasustuse-programm-2025.

Aravetel peeti lasteaia sarikapidu

KRISTI KIRSS

11. veebruaril toimus Järvapesa lasteaia Aravete hoone sarikapidu. Lastel on olnud põhjust seoses selle majaga pidutseda juba kolmel korral. Kõigepealt allkirjastati ehitusleping, seejärel toimus nurgakivi panek ning nüüd siis sarikapidu. Need kõik on osa uue hoone valmimisega seotud traditsioonilistest sündmustest.

Kõige esimesed hoonega tutvujad olid ikka need, kes hakkavad ise sellest majast kõige rohkem rõõmu tundma. Järvapesa lasteaia lapsed ning personal. Tartu Ehituse meeskond tegi neile tutvustustööri, kus vaadati üle, kuhu tuleb garderoob, liumäed, rühmade ruumid. Seejärel suunduti õue, kus pärast laulusid ja kõnesid toodi katusele alla pargi. Sarikapeo traditsioonide järgi asetab pärja katusele tööde tegija ning maha saab selle tellija. Tellijale antakse kaasa nüri saag, et saagimine oleks lõbusam.

„Palju õnne kõigile, me oleme jõudnud sarikapeoni, millega tähistatakse seda, hoone on saavutanud oma maksimaalse kõrguse. Täna ehitajat ja meie meeskonda, kes siin selle ehitusega toimetavad. Võin öelda, et minu roll on olnud selle protsessi käigus väga väike, ja see on rõõm. See näitab, et protsess sujub. Nagu ma tean, siis võime loota, et juuni alguses saab hoone täiesti valmis. Nii et protsess on olnud kiire ja hea,“ rõõmustas Järva vallavanem Toomas Tammik.

Tartu Ehituse ehitusjuhi Indrek Kanni sõnul on ehitustööde tegemisel abiks väikesed miinuskraadid – just sellised, nagu sarikapeo ajal olid. Vahepealne

Tartu Ehituse projektijuht Meelis Linde ja Järva vallavanem Toomas Tammik

vesine aeg tööde tegemist ei toetanud, kuid protsess on siiski sujunud. „Täna on selle ehituse järjekordne etapp, me peame sarikapidu. See on traditsiooniline üritus, kus näidatakse üles koostööd. Ehitaja saab näidata, kuidas tööd-tegemised on edenenud ja tellija saab omakorda rahulolu teadmisest. Ka mina pean siin mitmendat korda töesti siiralt tänama kõikide ehitajate nimel tellijat hea koostöö eest. Ja loomulikult tänan ma projekti meeskonda, tänu neile saame näidata just seda seisu,

mis meil praegu on. Loodame, et juba jaanipäevaks saame tööst pidu pidada,“ ütles Kann.

Järva vallavalitsuse avalike suhete juht Arnika Tegelman selgitas lastele, miks on taas kokku kogunenud ja toimus arutelu, mis see sarikapidu on ja kes hakkab uues majas elama. „Aga suured lähuvad sügisel kooli,“ ütles üks suurematest lastest, kes käis ka maja uudistamas. „Aga külas saame ikka käia,“ oli teine lastest lootusrikas. Jah, majja on võimalik pääseda ka teistel huvilistel ja

võib-olla mõne sündmuse tähistamiseks ruumegi kasutada. Oli ka lapsi, kes teadsid, et pargi tuleb katusele alla tuua. „Sest ma olen tark,“ ütles teadja. Lapsed teadsid ka seda, et majas hakkab peale nende elama veel Hundu. Majavaimu jaoks kallati seintele pisut hundijalavett ning seejärel suunduti katusele. „See on vist siiani kõige kõrgem,“ viitas Tartu Ehituse juhiabi Maarit Meltas lasteaia katusele kui nende ettevõtte ehitatud hoone kõige kõrgemale katusele.

Pärast pärja alla toomist

suunduti ruume uudistama ja keha kinnitama. Järvapesa lasteaia direktor Madli Pöder vahendas õpetajate arvamust – neile tundusid ruumid pisut väikesed. Põdra sõnul on maja seest veel tume ja pole heledaks värvitud, mistõttu tundub see ka väiksem kui ilmselt lõpptulemus. „Juba ma näen, et siin ongi söögisaal. Ja siia peab korraga mahtuma 72 sööjat,“ viitas Pöder hallide seintega ruumile, kus suppi, pirukat ja alkoholivaba tervitusjooki pakkusid Järva Teenuste kokatädid.

Järva vallavolikogu istung 23. jaanuaril Koerus

• Esimesel lugemisel oli Järva valla 2025. aasta eelarve. Finantsjuht Kaja Reinberg tutvustas eelnõu.

2025. aasta eelarve kogumaht on 24,06 miljonit eurot. Põhitegevuse tulude kavandatav suurus on 20,25 miljonit eurot, kasv võrreldes 2024. aastaga on planeeritud 3,87%. Füüsilise isiku tulumaks on planeeritud 10,43 miljonit, kasv võrreldes 2024. aasta eelarvega planeeritud 6%. Põhitegevuse kulude kavandatav suurus on 19,08 miljonit eurot ja jääb võrreldes 2024. aastaga samale tasemele. Põhitegevuse kuludest on planeeritud personalikuludeks 11,61 miljonit eurot ehk 60,85%, majandamiskuludeks 5,51 miljonit eurot ehk 28,85%, toetusteks 1,86 miljonit eurot ehk 9,76% ja muudeks kuludeks (reservfond) 0,1 miljonit eurot ehk 0,53%. Põhitegevuse kulud jagunevad: haridusele 53,55%, sotsiaalsele kaitsele 14,42%, vaba aja, kultuuri ja religiooni valdkonnale 9,87%.

Põhitegevuse tuleml eelnõu järgi on 1,17 miljonit eurot (põhitegevuse tulud miinus põhitegevuse kulud).

2025. aasta eelarvesse on arvestatud füüsilise isiku tulumaksu 6,0% enam kui 2024. aasta

eelarvesse (2024. aasta eelarve oli 9 842 488 eurot).

• Keskkonna peaspetsialist Leiger Metsalu kandis ette eelnõu, millega antakse arvamusi Karinu II lubjakivikarjääri keskkonnanaloo nr KMIN-097 muutmise taotluse kohta.

Keskkonnaamet võttis menetlusse Nordkalk AS-i 19.11.2024 esitatud Karinu lubjakivimaardla II lubjakivikarjääri keskkonnanaloo muutmise taotluse. Määratletud pindala on 16,78 hektarit ja selle teenindusmaa pindala 27,66 hektarit.

Nordkalk AS planeerib Karinu I, Karinu II ja Karinu III lubjakivikarjääride määraldise korrastada pärast maavara amendamist veekoguks (sügavusega valdavalt üle kahe meetri) ja metsamaaks.

Kavandatav tegevus ei toimu Natura 2000 võrgustiku ega mõnel teisel looduskaitsepiirangutega alal. Taotletav uurin-guruum ei asu tiheasustusalal, kuid piirneb tiheasustusalaga ning selle piires puuduvad ajaloo-, kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alad ning alale ei jää kultuurimälestisi.

07.01.2025 toimus Karinu külamajas avalik arutelu Karinu II lubjakivikarjääri keskkonnanaloo muutmise taotluse kohta.

Arendajat esindas Nordkalk AS-i juhataja liige Tõnis Namm. Arutelu võtsid osa 20 kohaliku elanikku, kelle ettepanek oli määrata tööde tegemise kellaajaks 7–19.

Volikogu andis nõusoleku (19 poolt, üks erapooletu) Karinu II lubjakivikarjääri kaevandamise keskkonnanaloo pikendamiseks 30 aasta võrra järgmistel tingimustel.

Lubada kaevandustegevusega seonduvaid töid teha ja toodangu välja vedada esmaspäevast reedeni kell 7–19, nädalavahe-tustel ja riiklikel pühadel ei tohi karjääris tööd teha. Raimamisel valida lõhkamise laengu suurus, lõhkamise viitesamm ja lõhkeaugu läbimõõt selliselt, et lõhkamisega kaasnev häiring ümbritsevate asulate elanikele oleks minimaalne.

• Leiger Metsalu selgitas ka, miks on vaja muuta Järva vallavolikogu 22.08.2024 otsust nr 44 „Arvamuse andmine Kalitsa II uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse kohta“.

Järva vallavolikogu andis läinud aasta augustis nõusoleku Kalitsa II uuringuruumis geoloogiliseks uuringuks tingimuse, et geoloogilise uuringuala pii-re vähendatakse kümne hek-

tari võrra, arvestades geoloogilise uuringuala taotluse lisana esitatud Kalitsa II uuringuala teenindusala plaanil näidatud piiripunktidega 13 ja 18 edelakirde telje ida suunal.

Keskkonnaamet küsis novembris täiendavat arvamust uuringuala taotlusele, kuna uuringuala oli vähendatud, kuid see ei olnud kooskõlas Järva vallavolikogu otsuses seatud tingimusele – uuringuala pindala ei olnud piisavalt vähendatud.

Metsalu teavitas keskkonnaametit, et taotlust ei ole võimalik menetleda, sest ei ole piisavalt täidetud Järva vallavolikogu otsuses nr 44 seatud tingimust, milleks oli piirnevatele elamutele häiringu vähendamine.

Keskkonnaamet palus arendajal täiendada uuringuala taotlust ja esitas 18.12.2024 uue kirjaga Järva vallale arvamuse avaldamise teate. Uues uuringuala taotluses on uurin-guruumi ja selle teenindusala pindala 81,9 hektarit varasema 92,07 hektari asemel, seega on vähendatud häiringut planeeritud uuringualaga piirnevatele elamutele ligikaudu kümme hektarit.

Volinikud (17) olid oma eelmise otsuse muutmise poolt klausliga kooskõlastada geo-

loogilise uuringuala piirid vastavalt otsuse lisas olevale Kalitsa II uuringuruumi teenindusala plaanile.

• Vallavara peaspetsialist Valdur Permanson tutvustas eelnõu, millega vallavara (Ringtee 4–2, Ervita) võõrandatakse enampakumise korras. 19 volikogu liiget oli selle poolt.

• Riigi tugiteenuste keskus kuulutas 30.10.2024 välja taotlusvooru toetusmeetmes „Kätesaadavad kvaliteetsed avalikud teenused“, mille eesmärk on parandada avalike teenuste kättesaadavust ja kvaliteeti, korraldades teenuseid nüüdisaegselt, lähtuvalt rahvastiku vähenemisest, vananemisest ja sihtrühma vajadustest. Maksimaalne toetuse määr Järva vallal on 60% abikõlblike kulude maksumusest.

Taotlusvooru taotluste esitamise tähtaeg on 30.01.2025. Järva vallavalitsus soovib esitada antud taotlusvooru projekti „Koigi teeninduskeskuse ümberehitamine kogukonnajaks“. Projekti eeldatav hind on 874 000 eurot. Projekti tegevus on planeeritud aastateks 2025–2027.

Arendus- ja majandusosakonna juhataja Triin Tippi selgitas, et projektile oleks vaja

tagada kuni 349 600 euro ulatuses projekti abikõlblike kulude hinnas ja mitteabikõlblike kulude tasumine ning projekti võimaliku kallinemise korral katta täiendavad kulud Järva valla eelarvest.

17 volinikku olid sellega päri, kaks jäi erapooletuks.

• Volikogu keskkonnakomisjoni esimees Arvi Luuk rääkis komisjoni tööst. Perioodil 01.01.–31.12.2024 toimus kaheksa koosolekut, arutusel oli 17 erinevat teemat ja eelnõu. Enamik teemadest on olnud arvamuse andmine erinevatele uuringuruumi geoloogilistele uuringutele ja maavarade kaevandamise keskkonnanaloo taotlustele. Nõusolek anti Järva valla jäätmehoolduseeskirja muutmiseks. Komisjonis on arutusel olnud tekstiilijäätmete liigiti kogumine ja jäätmeseaduse muutmine. Üheks põnevamaks ja pikemaks ettekandeks oli Erik Perlini ettekanne tuuleparkide mõjudest inimestele ja keskkonnale.

Komisjoni töös osalemine oli aktiivne, lisaks koosolekutele osaleti ka arendus- ja majandusosakonna korraldatud avalikel koosolekutel. Oktoobrikuus lahkus komisjoni liige Mari-Ann Kivi, uus liige on Rando Suve.

Sihtasutus Järvamaa tutvustab uut kodulehte

SA Järvamaa on avanud uue kodulehte, mis on kättesaadav juba tuttavalt aadressil jarva.ee. Varasemalt Järvamaa omavalitsuste liidu infoväljana kasutusel olnud veebikeskkond on saanud uue hingamise ning pakub nüüd laiemat sisu ja funktsionaalsust.

Uus koduleht ei ole pelgalt sihtasutuse tegevuste tutvustamise ja info edastuse kanal, vaid annab ülevaate ka kogu maakonnast. Küllastajad leiavad siit informatsiooni Järvamaa elu- ja ettevõtluskeskkonna kohta ning inspireerivad lugusid sinne piirkonna inimestest ja ettevõtjatest.

Kodulehe uuendamine sai ajendatud praktilisest vajadusest, kuna seni kasutusel olnud KOVTP (kohalike omavalitsuste teenusportaal) platvormi tegevus lõpeb selle aasta jooksul. Kodulehe loomine oli ka osa projektist „Järvamaa innovatsioonisüsteemi väljatöötamine ja käivitamine“ ning uue lahen-

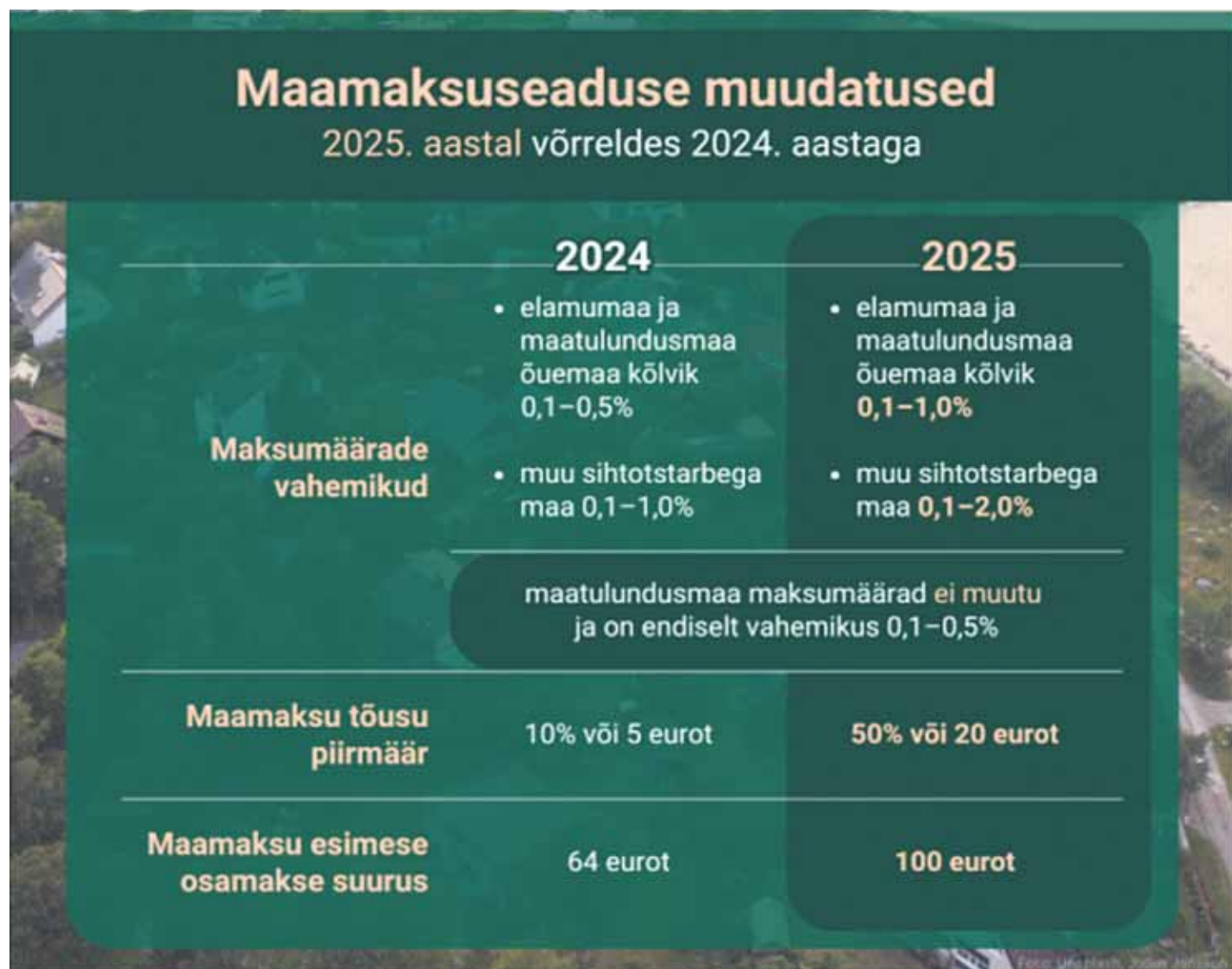

duse loomisel püüti tagada, et see oleks mugavam, sisukam ja nüüdisaegsem. Koduleht täieneb pidevalt, et vastata kogukonna ja küllastajate ootustele.

„Koduleht ei ole üksnes info-kanal, vaid võimalus tuua esile Järvamaa eripära, potentsiaali ja edulugusid. Soovime, et see koduleht inspireeriks nii kohalikke elanikke kui ka neid, kes kaaluvad Järvamaale elama ja tegutsema asumist,“ rõhutas SA Järvamaa juhataja liige Pipi-Liis Siemann.

Kõiki huvilisi oodatakse uut veebikeskkonda avastama ja oma tagasisidet jagama. Vana koduleht jääb veel mõneks ajaks kättesaadavaks, aga uut sisu sinna enam ei lisata.

Lisainfo: Kristi Medar, kristi@jarva.ee, SA Järvamaa turundus- ja kommunikatsioonijuht

Selgusid parimad tegijad

14. veebruaril toimus Koeru kultuurimajas „Järvamaa parimad 2024“ tunnustussündmus. Selgusid SA Järvamaa kultuuripreemiade laureaadid ning Eesti Kultuurkapitali Järvamaa ekspertgrupi tunnustuse saajad. Sihtasutus Järvamaa kultuuripreemiatele valiti välja kaheksa nominenti. Aasta kultuurihoidja nominent Järva vallast oli Järva-Jaani vanatehnikamuuseumide keskuse kuraator Silva Kärner. Parim kollektiiv nominendiks oli Järvamaa folklooriansambel Arhailised Mehed.

Aasta kultuurielu edendaja laureaadiks sai Järva valla kultuurikeskuse kunstiline juht ja MTÜ Ambla Seltsi eestvedaja Kai Kanarik. Kai Kanarik on tõeline kogukonnaelu eestvedaja. Oma uute ideede, julge pealehakkamise, süsteemsuse, töökuuse ja avatud hoiakuga on ta andnud palju Järvamaa kultuurielule ning oluliselt elavdanud ka Ambla kogukonna elu. Tema põnevad ideed on leidnud laiemat kandepinda maakondlikul ja vabariiklikul tasandil. Ta on Järva valla kirikute päevade ja eesti kirjanduse pidunädala

Järva valla kultuurikeskuse kunstiline juht Kai Kanarik.

korralduse tuumikgrupis ning oli eestvedaja 2023. aasta Baltica maapäeva korraldamisel. Kai panustab ka koolinoorte jutuvestmise konkurssi Kratilood ning algatas loovusringi Ambla lastele. Lisaks on Kai ka oma koduküla Reinevere aktiivne kogukonnaliige ning SA A. H. Tammsaare muuseumi Vargamäel nõukogu liige. 2024. aastal

avati Kai eestvedamisel Amblas Aravete külamuuseumi arhiivituba. Kai on ka aktiivne Ambla koguduse liige. Tema eestvedamisel toimus 2024. aastal kultuurilooline muusikapäev „Ambla Paulsenite radadel“. Lisaks on ta algatanud kultuurilooliste palverännakute sarja Järva-Madise kihelkonnas.

Õnnitleti ka Eesti Kultuurka-

pitali Järvamaa ekspertgrupi tunnustuse saajaid. Tunnustuspreemia pälvis Kalvi Kirspuu nüüdisaegsete kunstiteoste loomise eest Aravetel. Aastapreemia omistati Ada Nõmmkülale Imavere piirkonna koduloo uurimise ja jäädvustamise eest. Eesti Kultuurkapitali Järvamaa kultuuripärl preemiaga pärjati Ründo Mültsi Järvamaa pärandi hoidmise ja tutvustamise eest.

Ahula elanikele teeb muret liigvesi

Sulailmad võivad majades tekitada probleemi, kus liigvesi satub keldrisse. Nii on juhtunud ka Ahula elanikega. 4. veebruari hommikul kogunesid Ahula elanikud Kalmer Jalasti maja juurde, et arutleda keldritesse pääseva liigveega seotud probleemi üle. Jalast näitas vallavanem Toomas Tammikule enda keldris olevat olukorda, mis ilmestab seda, mis valitseb mitmes teiseski Ahula majas. Veekogus on tihti väga suur. „Ma tõmbasin 28 tonni vett välja,“ ütles Jalast. Veetase keldrites ulatub kohati üle meetri. Probleem on kestnud pikemat aega. Vallavanem Toomas Tammiku sõnul tuleb tellida liigvee ärajuhtimiseks projekt ja kutsuda kohale maaparandaja, kes annab oma hinnangu. „Esmalt tuleb projektile otsa vaadata, siis saab edasi minna,“ ütles ta. Kiiret lahendust oodata aga ei ole. Samal meelel on ka Järva vallavalitsuse keskkonna peaspetsialist Leiger Metsalu.

Vaadates Ahula maju, on silmaga näha, et mõned majad asuvad teistest madalamal. Mitte kõikidel majadel pole liigvee probleemi, see on just madalamal asuvatel majadel. Kokku

on probleemiga hädas kümme eramaja ja üks korterelamu. Kui võtta lahti maa-ameti geoportaali ajalooliste kaartide raken-dus, on seal juba 1915. aasta kaardilt näha, et Ahula ümbrus on markeeritud soo tingmärki-dega. Kõige ilmekama ülevaate saab 1951. aasta ortofoto järgi, kus on näha, et Ahula soo tar-beks on olnud olemas kraavitus. Kogu Ahula ümbruse soosalale on Vene ajal rajatud drenaaži-võrk. Osa majadest ja Kuuseväl-ja kortermaja (valmis 1989) on osaliselt ehitatud drenaaživõrgu peale. Ortofoto järgi on kaks maja ehitatud Jägala jõe algse-sse sängi.

„Tänaseks (17. veebruariks

– toim) olen konsulteerinud ettevõtjatega, kes suudavad tekkinud olukorda analüü-sida ja seejärel lahendused projekteerida, nii et esimesed sammud sel teemal on astu-tud,“ ütles Metsalu. Probleem on vähemalt 50 aastat vana ja seega võtab lahendamine ka kauem aega. Metsalu sõnul ei ole probleemi ka kehtivas valla ÜVK kavas ega endises Albu arengukavas kirjeldatud ega fikseeritud. 1951. aastal oli Ahula koha peal veel lage vä-li. Metsalu sõnul ehitas majad sinna kolhoos. „Ilmselgelt ajas kolhoos kraavid kinni ja kaevas Jägala jõe uue sängi. Need majad on ehitatud eelmise ri-i-

gikorra ajal ja see probleem on tekkinud ehitamise käigus,“ ütles ta. Veebruaris tehti esialg-seid mõõtmisi, et saada esmane ülevaade vee tasapinnast. „Võib eeldada, et osal majadel on keld-ripõrandad madalamal kui Jäga-la jõe veepind. Võib-olla ainult suvise põuaga on need võrdsed. Seega ei ole vabavoolsest üld-se võimalik keldritest vett ära juhtida,“ sõnas Metsalu.

Tuletame meelde, et Järva valla ühisveevärgi ja -kanalisat-siooniga liitumise ja kasutamise eeskirja järgi ei tohi pinnavett juhtida kanalisatsiooni, sest see rikub ära biopuhasti tööre-žiimi: „Keelatud on ühendus, mis võimaldab juhtida reovett sademevee kanalisatsiooni, või ühendus, mis võimaldab juhti-da sademevett reovee kanali-satsiooni.“

„Kui liigvesi otsa saab, siis selleks ajaks on juba biopuhas-ti puhastusvõime oluliselt vä-henenud ja reovesi läheb ilma korralikult puhastamata Jägala jõkke. Seda ei saa lubada, et Jägala jõkke juhitakse korrali-kult puhastamata vett. Sellega kaasneb keskkonnoaht, kui bi-opuhasti ei saa tegutseda õigel režiimil,“ ütles Metsalu.

EESTI VABARIIK 107
JÄRVA VALLAS

JÄRVA
V A L D

24. veebruaril

Kell 7.25 Koeru teeninduskeskuse ees riigilipu heiskamine, järgneb kogukondlik hommikusöök Koeru kultuurimajas. Koeru Kogukond tunnustab 2024. aastal silma paistnud inimesi ja ettevõtmisi

Kell 10 Koeru kirikus Eesti vabariigi 107. aastapäeva palvus. Lilled ja küünalde panek Vabadus-sõjas langenute ausamba jalamile

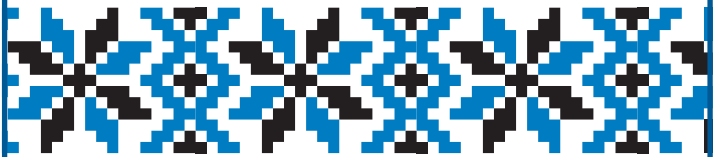
Kell 11 Järva-Peetri kirikus Eesti vabariigi 107. aastapäeva palvus, järgneb küünalde panek vabadussõja ausambale

Kell 11 Järva-Jaani kirikus Eesti vabariigi 107. aastapäeva jumala-teenistus, protsessioon Vabadus-sõjas langenute ausamba juurde, kino pärastlõuna „Kikilipsuga mässaja“

Kell 12 lilled ja küünalde panek Müüsleri ausambamäele. Kogukonnakohvik

Kell 12 Ambla Maarja kirikus Eesti vabariigi 107. aastapäeva palvus, järgneb lilled ja küünalde panek vabadussõja ausambale

Kell 13 Järva-Madise kirikus Eesti vabariigi 107. aastapäeva palvus, järgneb lilled ja küünalde panek vabadussõja ausambale

05.märtsil kell 13:00
Koigi mõisas
**RAAMATUKOGU-KOHVIK
EAKATELE**

KÜLLA TULEB JÄRVA-JAANI
PÄEVAKESKUSE RAAMATUKLUBI

INFO KOIGI RAAMATUKOGUST JA
KAIE ALTMETS TEL 53307367

Järva valla aasta tegu on kogupereetendus „Röövlid kultuurimajas“

11. veebruari kella 13 paiku toimetas Järva valla kultuuri-keskuse Järva-Jaani piirkondlik kultuurijuht Ülle Vaas rõivaid täis ruumis. Selleks hetkeks oli selgunud, et tema lavastatud etendus „Röövlid kultuurimajas“ on Järva valla aasta tegu 2024. „Mida ma teinud olen?“ oli Vaas üllatunud, kui nägi vallavanem Toomas Tammikut lillekimbuga enda juurde saabumas. Tammik sõnas, et just Vaasi lavastus on rahvahääletuse võitja ja seda

ülekaalukalt ning uuris, kas ka röövlite etenduse riided on Vaasil veel olemas. „Röövlite riided on olemas. Kõik on pakitud etenduste kaupa, mis on aegade jooksul tehtud,“ viitas Vaas rõivaruumile.

Näidendis oli osalejaid 102. „Kõik minu tantsijad olid sinna haaratud. Pisikesed ka, kõik said oma osa selles etenduses,“ meenutas Vaas. „Röövlid kultuurimajas“ oli pöörane kogupereetendus koos laulude ja tantsudega, see pakkus vanematele äratundmis- ja laste-

le avastamisrõõmu. Etendusi sai nautida neljal korral. „Ma olen mõelnud, et selle tükiga oleks väga äge ringi käia ja kindlasti oleks huvilisi palju, sest see tuli tore välja, aga asi nõuaks suuremat manageerimist,“ ütles Vaas.

Vaasi sõnul oli tal suurepärase seltskond, kellega koos etenduse idee ellu viia. Üksinda ei tee midagi, koos oma inimestega suudad aga palju. Tal on peas ka uued mõtted, mida soovib kindlasti veel teoks teha.

Järva-Jaani kultuurimaja direktori Ülle Vaasi lavastuse „Röövlid kultuurimajas“ aluseks oli Astrid Lindgreni lugu „Kardemoni linna rahvas ja röövlid“, mis on tuttav nii vanematele teleekraanilt kui ka lastele filmist ja animafilmist. Kuigi Ülle Vaasi lavastus sarnanes Lindgreni looga, lisas ta sellele ka kohaliku mõõtme. See andis lavastusele ainulaadse nüansi ja tegi selle Järva-Jaani publikule eriti lähedaseks.

Etenduses lauldi elava muu-

sika saatel ning sellega jõudis järvaajalaste isetegemise rõõm lavale ja sealt ka publikuni. Prooviperiood kestis kaks kuud. Telelavastusest tuntud laulud noodistas kohalik Dixie Band kuulmise järgi. Kõik dekoratsioonid tehti valmis ise. Kogu see suur toimetamine lõi alevi kihama. See läks kogukonnale korda ning vaatama tuldi kogu perega. Etendused möödusid selliselt, et vaba kohta oli saalis võimatu leida. Etendus salvestati.

ARAVETE-AMBLA PIIRKOND

Neljapäev

13.03; 27.03; 10.04; 24.04

10.00 Ageri (küla keskel)

11.00 Kaalepi külatuba

11.30 Järva-Madise (vana vallamaja juures)

12.30 Vargamäe muuseum

13.00 Albu Männi (suurte majade juures)

13.30 Peedu

14.30 Kukevere bussipeatus

15.00 Käravete raamatukogu

15.30 Käravete korrusmajad

Neljapäev

06.03; 20.03; 03.04; 17.04

10.00 Orgmetsa (majade juures)

11.00 Aravete Kete (korrusmajade juures)

12.00 Käravete raamatukogu

13.00 Jõgisoo (küla keskel)

Raamatukogubussi liikumine kuni 29.04.2025

Krõõt

JÄRVA-JAANI PIIRKOND

Teisipäev

11.03; 25.03; 08.04; 22.04

10.00 Kuksema (korrusmaja juures)

10.30 Metstaguse

11.00 Jalgsema külamaja

11.30 Luntsi peatus

12.00 Karinu bussipeatus

12.30 Ramma bussipeatus

13.00 Metsla (korrusmaja juures)

14.00 Salutaguse (külamaja)

14.30 Tudre

15.00 Kuusna

Teisipäev

04.03; 18.03; 01.04; 15.04; 29.04

10.00 Ammuta (bussipeatuse juures)

10.30 Kareda (bussipeatuse juures)

11.00 Esna (bussipeatuse juures)

11.30 Kaljusalu talu

12.30 Müüsleri (külatoa juures)

13.00 Põllu, Väike-Kareda küla

13.30 Kahala

14.00 Tagametsa, Kuksema küla

IMAVERE-KOIGI PIIRKOND

Kolmapäev

12.03; 09.04; 23.04

10.00 Eistvere

11.00 Taadikvere

12.00 Jalametsa

12.30 Käsukonna Seltsimaja

13.00 Laimetsa

14.00 Hermani

Kolmapäev

19.03; 02.04; 16.04

10.00 Prandi (külamaja juures)

11.00 Väike-Kareda

12.00 Huuksi

KOERU PIIRKOND

Reede

14.03; 28.03; 11.04; 25.04

10.00 Vao Seltsimaja

11.00 Ervita (bussijaam)

11.30 Ervita külaselts

12.30 Udeva

12.45 Koidu-Ellavere

13.15 Purga, Vao küla

13.40 Lille talu, Tammiku küla

Teavikute tellimiseks või tagastustähtaja pikendamiseks võta ühendust bussijuht Marko Männikuga (tel 515 0895; kroot@jarvaraamat.ee).

Ettepanekuid bussi liikumise ja peatuste osas võib teha Järva Vallaraamatukogu direktorile (tel 513 0109; info@jarvaraamat.ee).

Buss liigub marsruudil üle nädala.

Vuti pere Müslerist oli matkamas kuuekesi ja jäi silma ka ERR-i Kesk-Eesti korrespondendile Olev Kengile. Kuigi matkajate seas oli ka tillemaid, oli Vuti pere noorim laps Peeter raudselt ainus, kes Pitka matkal juba teist korda osales – esimese matka tegi ta kaasa emme kõhus.

Selle pealinna pere koer leidis matkamiseks eriti mugava viisi.

Päikeseline ilm tõi rajale rekordarvu matkalisi

9. veebruaril toimus juba 18. legendaarse vabadussõja kangelase kontradmiral Johan Pitka mälestusele pühendatud rahvamatk, kus osales sedapuhku rekordarv matkajaid: kui 2024. aastal oli neid ligi 500, siis nüüd juba 550 ja kaitseliidu Järva malle pealiku Kuido Pettai meelest võis olla rohkemgi – kõik ei käinud matka lõppedes registreerimistelgist läbi.

15-kilomeetrine matk algas ja lõppes teist aastat Pitka tubamuuseumi juures Jalgsemal. Seekord naabervaldas ei põigatud, vaid kogu teekond kulges Järva vallas. Rajameister Lauri Lipp pani südamele, et matkajatel tasub jälgida viitasid ja oranži rajamärgistust, et ringiga Jalgsemale tagasi jõuda. Ka sai telefoni tõmmata matkatee QR-koodi, et ei korduks

elmsel korral juhtunud lugu, kui võõrad võtsid kohalikele sappa, need aga läksid hoopis oma koju.

Alustati kõnedega ja asetati lilled Pitka mälestuskivi juurde. Pettail oli suure rahvahulga üle hea meel – matk on tore viis, kuidas sellist suurmeest meenutada. Seda enam, et kaitseliidu üks ülesanne on ka rahva tervist parandada.

Kaitseliidu ülemal kindralmajor Ilmar Tammel oli siiralt hea meel, et Pitka vaimu tema kodukandis elus hoitakse. „Kas teie seas on ka kedagi, kes on matkal 18. korda?“ küsis Tamm, aga ühtegi kätt ei tõusnud. „Küllap on, aga te olete nii tagasihoidlikud.“

Järva vallavanem Toomas Tammik tõdes, et Pitka matk on üks rahvarohkemaid. Ta tä-

nas kaitseliitu kui head koostööpartnerit ja Jalgsema külaseltsi, kes aitab Pitka mälestust hoida. „Kaitsevõime üheks aluseks on tervis. Täna kõiki, et te oma tervise eest hoolt kannate ja sellest matkast osa võtate.“

Järva-Jaanis asetasid Tamm, Pettai ja Tammik lillekorvid vabadussõja ausamba jalamile.

Täpselt poolel maal pakkusid naiskodukaitsjad mustikasuppi, sihtkohas Jalgsemal aga herne- suppi. Kõigi matkajate vahel loositati välja auhindu ja kõik need, kes matkanud kolm või enam korda, osalesid sepistatud Admiraalimõõga loosimisel. Veski-seppade valmistatud mõõga võitis Jõgeva kaitseliitlane Robert Sepa, kellel oli tänavune XVIII admiral Johan Pitka mälestuseks pühendatud rahvamatk juba kaheksas.

Naiskodukaitsjatel oli põhjust rõõmustada: vähemalt pooltel matkajatel oli kaasas oma tass.

Öötla mõisa kerksuskeskus aitab kriisi korral

Viru küla selts sai kodanikuühiskonna innovatsioonifondi 2024. aasta taotlusvoorst toetust summas 4048 eurot. Projekti tulemusena on Öötla mõisas

nüüd valmisolek teenindada piirkonna elanikke kriisiolukorras, kui oma kodudes ei ole elektrit, vett ega toidu valmistamise võimalust. Olemas on koht,

kuhu koguneda, saada värsket informatsiooni, digivahendeid laadida ja toitu valmistada.

Projekti abiga soetati elektrigeneraator ja suurema hulga

inimeste toitlustamiseks välitelk, lauad, toolid ja balloongaasil töötav suur pann. Soetatud inventari saab kasutada ka väljaspool mõisa ruume, mistõttu

elanikkonnakaitseks vajalike vahenditega varustatus ning osapoolte vaheline koostöö ja infovahetus suurendab piirkonna, aga ka kogu omavalitsuse

elanikkonnakaitse võimekust. Viru küla selts tänab SA Kodanikuühiskonna Sihtkapitali, siseministeeriumit, päästeametit ja Järva valda.

Annetamisest ja annetuskultuurist

JANE VAIN

Järva-Madise koguduse õpetaja

Annetamine on olnud eri ni- mede all inimese elu osaks ilm- selt päris aegade algusest peale. Loodusjõududele ja jumalustele on annetatud ehk ohverdatud selleks, et oleks turvalisem, et oleks toitu ja et haigused ei kimbutaks. Kultuuriajaloost näe- me, kuidas rahakad valitsejad või kaupmehed on annetanud oma vara selleks, et sünniks väärtuslikud kunsti-, muusi- ka- ja kirjandusteosed, olulised hooned. Tänapäeval mõistetakse annetamise all pigem seda, et toetame oma kaasinimesi nende raskustes või aitame oma raha- lise panusega kaasa millegi uue loomisele või vana ja väärtusliku säilimisele. Häid näiteid on võtta nii mujalt kui ka siitsamast ko- duradadelt. Hea maailmanäide on annetuste toel taastatud Pa- riisi Jumalaema kirik. Kodule lähemal, Järvamaal, sai Järva- Jaani kogudus hiljuti annetuste toel siitsamast pärit kunstniku Eduard von Gebhardti autoport- ree omanikuks. Järva-Madisel toetavad annetajad aga olulise

kultuuriväärtuse, ümarkabeli ukse taastamist. Suurtes maa- ilmausundites on annetamisel inimese usuelus tähtis koht – tuleb ära anda kindel osa oma tuludest. Ka mitmetes teistes spirituaalsetes elulähenemis- tes on annetamisel kui vaimsel praktilal oma osa. See õpetab loobumist, austust püha ees ja enda ümber teiste märkamist. Annetamine õpetab rõõmute- gemist.

Annetuskultuur nähtusena omaette on meie taasiseseisvu- nud riigis muutunud uuesti üsna loomulikuks elu osaks. Eestis on ehitatud annetuste toel koole, kirikuid, loomeasutusi. Oleme osanud hinnata haridust, pü- ha ja loomingut. Annetame ka püsivalt või mõnikord. Anna- me ära oma raha, aga ka aega või kogemusi ja oskusi, samuti igapäevast, mis meil on üle, aga kellelegi teisel puudu. Ikka ja meelsasti selge eesmärgi jaoks või konkreetsel põhjusel. Tead- mises, et ressursse ühiselt jaga- des ja kogudes suudetakse roh- kem kui üksinda. On öeldud, et piskust saab palju – annetamine on selle mõtte hea väljendus.

Järva-Madise kiriku kogudus jätkab eelmisel aastal alus- tatud annetuste kogumist Järva-Madise kiriku juures kalmistul oleva Douglase kabeli ukse restaureerimiseks. Muinsuskaitsealuse ukse seisund on väga halb ja see va- jab restaureerimist. Kogu töö läheb maksma 4880 eurot. Heade annetajate abiga on koos pool vajaminevast sum- mast. Kes saab toetada ukse restaureerimist, siis anne- tused on koguduse arvele teretulnud. SEB EE451010702005325007, Coop pank EE384204278633495506, Eesti Evangeelse Luterliku Kiri- ku Järva-Madise Püha Matteuse Kogudus. Märksõnaks palun lisada „Ümmarguse kabeli ukse restaureerimine“.

Peapiiskop Urmas Viilma ja Järva-Jaani koguduse õpetaja Katrin-Helena Melder

Kodukoha kunstniku Gebhardti maal jõudis Järva-Jaani

KRISTI KIRSS

9. veebruaril oli Järva- Jaanis tähtis päev. Peeti kunstnik Eduard Karl Franz von Geb- hardti 100. surma- aastapäeva jumala- teenistust, pärast mi- da avas ja õnnistas peapiiskop Urmas Vi- ilma pastoraadis sisse Gebhardti autoport- ree. Eelmisel ja sel aastal kogus EELK Järva-Jaani Ristija Jo- hannese kogudus an- netusi, et tuua see ko- dukoha kunstniku maal koju.

Järva-Jaani koguduse õpe- taja Katrin-Helena Melder oli Gebhardti maali koju jõudmise üle väga rõõmus. Melder käis eelmisel aastal sõpruskogudu- sel külas ja tagasiteel külastas Düsseldorfis Gebhardti hau- da. Järva-Jaani segakoor laulis haulaulu „Ta lendab mesipuu poole“. Laulu sõnad on tähen-

duslikud ning räägivad võõralt maalt koju jõudmisest. „Ega me keegi teadnud siis, et aasta pärast võib Järva-Jaanis päri- selt selline sündmus olla, kus Gebhardt n-ö sümboliseerib oma autoportreena kodukohta tagasi jõuab,“ rõõmustas Melder.

Maal asetati pastoraadi sei- nale, kuhu see ei jää aga kauaks. Mis saab maalist edasi? Melde- ri sõnul läheb see juba varsti Tallinna toomkirikusse, kus 20. veebruaril avatakse Gebhardti maalide näitus. Suurte sünd- muste puhuks tuuakse maal Järva-Jaani pastoraadi seina kaunistama, aga muul ajal on see valve all.

EELK peapiiskop Urmas Viilma oli väga rõõmus, et sai osa Järva-Jaani sündmusel. Viilma kõneles kohas, kus selja taha jäi Gebhardti maalitud pilt, millel on kujutatud kunstniku isa. Kokku on Järva-Jaani kogu- dusel kolm Gebhardti maali. „3. veebruaril möödus Järva-Jaanis sündinud kunstniku Eduard von Gebhardti surmast sajand. Ja selleks me täna siin koos ole- me, et pühapäevase jumalateen- istusega seda mälestuspäeva tähistada. Eduard von Geb-

hardtiga on minul oma isiklik seos. Üks tema maalitud maal ja selle motiiv on mind isiklikult saatnud, põnevust lisades võiks öelda, et lausa jälitanud kogu minu vaimuliku teenimise aja 1993. aastast kuni tänase päe- vani,“ ütles Viilma ja selgitas, et ta teenis oma esimest kogudust Pärnu-Jaagupis, kuhu oli altari- maali loonud Ants Laikmaa. „Ta valmistas täpse koopia Tallinna toomkiriku jaoks 1866. aastal valminud Eduard von Gebhard- ti altarimaalist,“ viitas Viilma Laikmaale, kes oli tunnustatud kunstnik, kuid lõi Pärnu-Jaa- gupisse Gebhardti altarimaali koopia.

Viilma sõnas, et kui Ferdi- nand Theodor von Gebhardt pidas jutluseid Järva-Jaani ki- helkonna talupoegadele ja ka kohalikele mõisnikele, siis tema poeg Eduard von Gebhardt tegi sedasama pintsli, õlivärvide ja lõuendiga. Kunstniku „jutlused“ kestavad tänaste ja ka järgne- vate põlvete jaoks igas mõnda evangeeliumi sündmust kujuta- vas maalis. „Saadaks jumal vaid kunstisõpru neid maale vaata- ma ja pildijutluseid kuulama,“ ütles Viilma.

Eduard Karl Franz von Gebhardt sündis 13. juunil 1838 pastori pojana Järva- Jaanis. Elu lapsepõlvkodus mängis otsustavat rolli tema loometeel. Lapsepõlvpildid ja ilusad mälestused kodust saat- sid teda kogu elu ning ta oli oma kodumaa ja sünnikoha- ga tugevalt seotud. Gebhardt avaldas varakult soovi saada kunstnikuks ja huvi maalimise vastu ilmutas ta juba lapsepõl- ves – esimest korda neljandal eluaastal. Pastor Gottfried Kit- tel kirjeldas seda järgmiselt: „Tema vanematel olid külali- sed ja peagi märkasid nad, et poiss tuli aeg-ajalt saali, kus külalised istusid, vaatas neid ja kadus siis jälle. Lõpuks ot- sustasid nad minna vaatama, mida laps teeb, ja leidsid oma üllatuseks kõrvaltoa põrandalt külalisi kujutavad kriidiga joo- nistatud pildid, mis poisi lap- sekäsi oli oskuslikult loonud.“

Gebhardt töötas kuni oma viimaste elupäevadeni, maali- des väiksemaid maale. Eduard von Gebhardt suri 3. veebruaril 1925 oma kodus Düsseldorfis 86-aastasena ning ta maeti Düs- seldorfi Põhjakalmistule.

Sõbrakuu Aravete koolis: diskost raadiopäevani

GRETE MARLEEN PURRE
Põhja-Järva kooli Aravete
õppekoha 7. klass

Sõbranädalal valisime Aravete kooli sõbralikumad poisid ja tüdrukud, õpetajad ning koolitöötaja. Reedel toimus sõbrapäeva disko, kus 1.–5. klassi lapsed said koos aega veeta ja tantsida. Terve nädala toimus ka südame teise poole otsimine: saime võtta pimesi pooliku südame ja pidime kaaslaste käest teise poole leidma. 13. veebruaril on rahvusvaheline raadiopäev. Sel puhul toimus meil raadiote näitus. Olid esindatud mitmed huvitavad raadiod alustades autost välja võetud raadioga ja lõpetades kaasas kandava väikse raadioga 1970. aastatest. ERR-i Järvamaa

korrespondent Olev Kenk käis meile rääkimas oma tööst ERR-is ja näitas oma varustust, mis tal iga päev kaasas on. Saime näha, kuidas sünnib uudistesaaade alates intervjuu tegemisest, lõpetades monteerimise ja eetrisse laskmiseni. Paides keskraamatukogus toimus iga-aastane Luuleprömm. See on luulevõistlus, kus autorid esitavad omaenda loomingut. Parima luuletaja väljaselgitamine toimub publiku osalusel. Meie kooli esindasid Hanna-Loore 1. klassist ja Marilyn ja Erich 5. klassist. Žürii eripreemia sai Hanna-Loore kui kõige noorem osaleja. Suur tänu juhendajatele – õpetajatele Anne ja Helena. Ägedad spordilapsed 1.–3. klassist käisid ka rahvastepalli

võistlustel. Aravete kool saavutas tubli 4. kohta ja meie Criselle 3. klassist valiti päeva parimaks mängijaks. Kuni vaheajani toimub meil Eesti nädal. Selleks puhuks valmisid ajalooõpetaja juhendamisel Eesti asutava kogu, riigivanemate ja teiste tähtsate riigimeeste kohta plakatid, mida saab uurida kuni vaheajani aulaesises koridoris. Samuti toimub meie koolis Põhja-Järva kooli õpilasesinduse vastuvõtt, kuhu on kutsutud Aravete ja Albu 6.–9. klass, õpetajad ning hoolekogu. Toimub kontsert ja õhtu lõpetab MuBa ansambli meeleolukas kontsert. Selle ürituse tarbeks valmistavad suupisted meie kooli õpilased õpetajate Anu, Tiia ja Kersti juhendamisel. Aitäh teile!

ALANUD ON ÕPILASMALEVA ETTEVALMISTUSED

Aune Suve-Kütt

Järva valla noorsootöökeskuse juhataja, maleva korraldaja

Ka sel aastal korraldab Järva valla noorsootöökeskus 13–17-aastastele noortele õpilasmaleva. 2025. aasta suvel on kaks malevavahetust: 9.–20. juunini (Albu, Aravete, Imavere, Järva-Jaani, Koeru, Koigi) ja 4.–15. augustini (Albu, Järva-Jaani, Koeru, Koigi, Peetri).

TULEVASTELE TÖÖANDJATELE

Maleva rühmajuhid alustavad juba võimalike tööandjate kaardistamisest. Loomulikult on suurim tööandja Järva Valla Teenused ja teised vallaasutused – raamatukogud, lasteaiad, koolid jne. Kuid kahe nädala jooksul jõuavad noored palju ära teha, seega ootame ka kogukondadelt märkamisi ja ettepanekuid. Kuna me soovime ka sel aastal kaasata võimalusel AS Põlluvara toetust, siis palume ka talupidajatel ning põllumajandusettevõtjatel leida võimalus ning noortele tööloike pakkuda ja põllumajandustegevust tutvustada. Töötasu maksab noortele Järva vald, kuid kogukondadelt ja eraettevõtjalt ootame noortele kas lõunasööki, ekskursiooni või hästi tehtud töö eest ka töötasu lisa. Igaühelt vastavalt tema võimalustele.

Oma töödessa võib kaasata korraga kas ainult kaks malevlast või siis ka kogu rühma (8–15 noort). Kogu rühma kaasamisel on juures ka rühmajuht. Kui rühm tuleb mitmeks jagada, oleme väga tänulikud noorte juhendamise ja motiveerimise eest tööobjektile.

TULEVASTELE MALEVLASTELE

Malevasse saab registreerida 20.–30. aprillini nii SPOKU-s kui ka paberavaldust esitades. Sellel aastal saab üks noor osaleda vaid ühes vahetuses. Vastavalt laekunud avalduste ja motivatsioonikirjade sisukusele kutsutakse noored ka vestlusele. Malev algab nii nagu eelmiselgi aastal töötubade päevaga, kus kordame üle kõik olulise ning tutvustame tööturule sisenemiseks vajaliku informatsiooni. Tänu kohe alguses ära tehtud töötubadele jääb igal rühmal rohkem võimalusi planeerida endale jõukohaseid vaba aja tegevusi ning enam ei ole pika tööpäeva lõpus kohustuslikke tegevusi. Preemiareisile saavad sellel aastal kaasa need noored, kes preemia välja teenivad: töö on tehtud korralikult (ei vaja uuesti tegemist), töö üle ei nuriseta, töö efektiivsus on jõukohane ja vastab arengule (1,5 tunniga võib laduda 1,5 riita puid). Kellel ei õnnestu efektiivselt ja motiveeritult tööd teha, saavad väljateenitud palga, aga preemiast jäävad ilma. Ühe põneva uuendusena toimetab meil koostöös Paide avatud noortekeskusega 4.–15. augustini ka ööbimisega rahvusvaheline rühm, millega ootame liituma nelja 16–19-aastast meie valla noort.

Jälgi Järva valla noorsootöökeskuse Facebooki ja Instagrami kontot ning veebilehekülge jarvanoored.ee.

PILET eelmüügist 10€, kohapeal 12€ (sularahas), tel 52 66 745

1. MÄRTSIL KELL 16.00

PEETRI RAHVAMAJAS

Audru Mõisateatri esituses näitemäng

Oskar Lutsu följetonide ainetel

Oh, seda Lutsu!

Üles astuvad:
Anne Rebane, Anneli Kala, Maryel Lorents, Tiina Tõnismäe, Ene Jaanimägi, Teet Killing, Ando Visitam, Aili Rehe, Mart Tõnismäe

ALBU

ALBU PIDULISTE KONTSERT

SINK-SALE-PROO 15. SÜNNIPÄEV

7. MÄRTSIL, REEDEL
Albu rahvamajas

Segarahvatantsurühm Vargamäe noored

Segakoor Sink-Sale-Proo

Alustame kell 19.00

Meie laste pillituba, Simeeldajad, Armoonikud

KATA ISE LAUD, sünnipäevalaste poolt kringel

Tantsuks mängib Rasmus Kadaja

KOIGI PIIRKONNA LASTE JA NOORTE 45. LAULUVÕISTLUS

Koigi laululind 2025

Koigi Mõisa saalis

8. märtsil kell 13.00

Päeva juhib **KLARIKA LUSSMANN**

Osalemisest anna teada enepuhmaste@hotmail.ee või tel 5109708 hiljemalt 28. veebruariks

TULE VALIMA KOIGI LAULULINDU JA TOETAMA OMA LEMMIKUID!

ÜRITUST TOETAVAD Järva vald ning teised kohalikud asutused ja firmad

Maailmas ainulaadne tehase asub Imaveres

KRISTI KIRSS

Fibenol peab igas oma tootmisprotsessi etapis silmas jätkusuutlikkust ja keskkonnasõbralikkust ning on leidnud ainulaadse viisi puidu väärimiseks. „Sellist tehast pole kuskil mujal,“ ütles Fibenoli jätkusuutlikkuse valdkonna juht Katrin Jõgi Imaveres asuva tehase kohta. Fibenolis töötab ligi 60 inimest.

Fibenol kasvas välja Graanul Investi grupist, kus toonased omanikud nägid oma kogemusest, et madalakvaliteedilisele puidule ja puidujäakidele ei otsita kohapeal lisandväärtust, olenemata sellest, et tegu on väärtusliku sisendmaterjaliga. 2016–2017 reisis praegune arendusjuht Peep Pitk maailma teadus- ja arenduslaborites, et leida parim viis, kuidas madalakvaliteedilist puitu väärida nii, et see saaks efektiivselt ja keskkonnasõbralikult kasutatud. Otsingud viisid ta kokku USA *start-up* ettevõttega, mille laboris oli olemas kriteeriumitele vastav tehnoloogia. Selle potentsiaali uskudes tehti otsus Sunburst-tehnoloogia skaleerimiseks demotehase tasemele. Lisaks õnnestus saada ka CBE toetus projekti osaliseks rahastamiseks. Imavere tehast hakati ehitama 2018. aastal, kui alguse sai „Sweetwoodsi“ projekt, mille rahastus ulatus ligi 20 miljoni euron. Fibenoli demotehas valmis 2023. aasta sügisel ning 2024. aasta suvel oli selle ametlik avamine. Praegu on tegu ennekoike tootmisüksusega, kuid tulevikus tehakse just siin Imaveres erinevat arendustööd, näiteks katsetusi uute toormeliikidega.

Maagi loob udupeen ekstruuder

Fibenoli Imavere tehase territooriumil ringi liikudes kohtab

saepurhunnikuid meenutavaid künkaid. See on tooraine, mis tuleb suuresti vineeritööstusest. Puidu mehaanilise väärimise käigus (nt vineeritööstuses) lihvitakse märkimisväärne osa puidust maha. Need künkad ongi see mahalihvitatud osa. Varselt pole selle materjaliga osatud muud teha kui toota pelletideid või suunata see otse põletusse. Fibenol nägi head võimalust anda Eesti lehtpuule kõrgem lisandväärtus.

„Ekstruuder, mis puidusektoris on vähe levinud lahendus, on meie innovatsiooni süda, mille abil lõhume sisendmaterjali alg-

komponentideks. Puit koosneb kolmest komponendist: ligniin, hemitselluloos ja tselluloos. Meil

on olnud kontseptuaalne lähene-mine, et väärimine kõik need kolm komponenti lõpptooteks,“ selgitas Jõgi. Ekstruuder laialdasemalt on tavaline tööstusmasin näiteks toidu- ja plastitööstuses. Hästi lihtsustatult on tegu just kui suure hakklihamasinaga. Töötlemisprotsess teeb saepurulaadsest sisendmaterjalist ka-kaokreemi-laadse massi. Ning kui puit on vedelaks tehtud, siis on võimalik puidumassist erinevad komponendid kätte saada. Ka paberitööstuses toimub puidu fraktsioneerimine, aga seal soovatakse puidust kätte saada peamiselt tselluloosi komponent. Puidus on umbes kolmandik ligniini, kolmandik hemitselluloosi ja kolmandik tselluloosi. See tähendab, et tselluloositööstus väärib vaid ligi 1/3 puidust. Fibenoli tehases väärimataks lõpptooteks üle 90 protsenti sisendist, ning allesjäänud osa suunatakse tehase energiatarbeks – raisku ei lähe siin midagi.

Teedest päikesekaitsekreemini

Puidu peale mõeldes seostub esmalt, et sellest saab teha mööblit ja paberit ning sellega saab ahju kütta. Kas närimiskummi võiks puidust teha? Või ravimeid? Või kasutada puitu näiteks teedehituses materjalina? Viimast on Fibenol juba aidanudki teha. Järva vallas võib kohata sellisesid teid Imaveres

Fibenoli tehase juures ning Koerus. Eestis leidub mitmeid lõike ka Tallinnas. Muijal maailmas kohtab Fibenoli ligniini sisaldavaid teid näiteks Lätis ja

Skandinaavia-maades, aga ka Jaapanis. Pealtnäha ei saagi aru, et tegemist on k u i d a g i teistsuguse teega. „Kui asfaldi maha pannakse, siis on tunda kerget puidulõhna,“ selgitas Jõgi.

„Ligniini kasutamisel on asfalditööstuses ka olulisi eeliseid,“ selgitas Jõgi. Tallinna tehnikaülikoolis on teede ja liikluse teadus- ja katselaboratoorium, kus on võimalik teha mitmesuguseid katseid. Seal on uuritud, kuidas roheasfalt erinevates kliimaoludes käitub ja ajale vastu peab. Laboris kuumutatakse, külmutatakse, rullitakse ja tehakse teematerjalidega erinevaid raskuskatseid. „Maanteedele ja tiheda liiklusega teedele teki-vad roopad. Nende tekketele on ligniini sisaldav asfalt vastupidavam,“ ütles Jõgi. Kuigi ligniin on looduslik komponent, ei pea muretsema, et see hakkaks kohe teedes lagunema. Vastupidi – ligniin kaitseb asfaldi ka vananemise eest ehk muudab teed vastupidavamaks pragunemisele ja deformeerumisele. Ka roheasfalt sisaldab praegu veel bituumenit, kuid ka sellele täieliku asendaja leidmisega tehakse jätkuvat teadustööd. Võrreldes bituumeniga on ligniinil kordades madalam süsiniku jalajalg, lisaks aitab ligniini kasutamine vähendada sõltumatust kolmandate riikide toorainest.

Teoreetiliselt on puidukeemiaga võimalik asendada ükskõik millist naftakeemiat ja mitte ainult. Puitu võib kasutada ka toidus, söödas ja kosmeetikas.

Sellest saab valmistada toidunõusid, biolagunevaid prügikotte, pesemisvahendeid, soojustuspande jne. „Ligniini täidab puidus liimaine funktsiooni,“ selgitas Jõgi, et ligniini sisaldavad biolagunevad kotid on vastupidavamad kui tavalised biokotid. „Toidutööstuses on laialdaselt levinud *carbon black*’i sisaldavad musta värvi pakendimaterjalid, mis mõningate allikate järgi võivad soodustada vähi riski. Miks mitte kasutada hoopis ligniini, mis on looduslik,“ ütles ta. Ligniinil on looduslik UV-kaitse, mis tähendab, et ta on suurepärane komponent ka päikesekaitsevahendite ja kreemide tootmisel.

Jätkusuutlikkus on oluline igas tootmisprotsessi osas. Fibenolil on ka enda veekäitlusjaam. „Vett me ei raiska. Oma tootmise käigus tekkiva vee puhastame ära ja kasutame uuesti. Suudame isegi kuni 90 protsenti oma protsessiveest taaskasutada,“ ütles Jõgi.

Järgmiseks sammuks on Fibenolil tööstusliku tehase rajamine, selleks on olemas ka hoonestusõiguse leping Valmiera tööstusparkis Lätis. Imavere tehase jääb nii täna kui ka tulevikus täitma tootmisüksuse ja arendustehase rolli.

Kõnnijalgpall ühendab sõpruse ja liikumise

KRISTI KIRSS

11. veebruaril toimus Järva-Jaani võimlas kõnnijalgpalli sõprusturniir. Kohal oli neli gruppi: Ambla, Imavere, Järva-Jaani ja Paide. Tegemist oli juba kolmanda sõbrapäeva kohtumisega. Turniiri eestvedaja on Paide linnameeskonna kogukonnajuht Arto Saar, kes mõned aastad tagasi osales kogukonnajuhtide programmis ning sealt jäi talle kõnnijalgpalli idee meelde. „Mõtlesime, mida siin veel eakatele teha ning see tundus hästi sobiv ja jõukohane,“ ütles ta. Mängu mängitakse tühja jalgpalliga ja reegleid on kolm. „Joosta ei või, suu peab kogu aeg naerul olema ja keegi ei tohi viga saada,“ selgitas Saar. Kes jookseb, see saab punase kaardi. Oluline on tunda rõõmu liikumisest ning vahvast seltskonnast. Kõnnijalgpallis osalevad pigem vanemad inimesed alates umbes 50. eluaastast. Kõige vanemad mängijad on 90-aastased.

Kõnnijalgpallureid ühendab Arto Saar, kes aitab organiseerida üritusi. Igas piirkonnas on aga ka omad grupijuhid – Amblas Malle Innos, Imaveres Taiga Laur, Järva-Jaanis Ines Kurvits ja Paides Maria Põllu. Treeningud toimuvad üks kord nädalas neljas eri paigas. Esimesed kõnnijalgpallurid said kokku 3–4 aastat tagasi. „See sai alguse Järva-Jaanist, sellele järgnes Paide grupp, siis tuli Imavere ja nüüd on lisandunud ka Ambla,“ selgitas Saar. Tema sõnul pakutakse sporditreeninguid tavaliselt pigem noortele, aga soov oli luua ka eakamatele selline võimalus. „Kõik mängivad kõigiga läbi. Igal võistkonnal on kolm mängu. Üks mäng kestab kümme minutit,“ selgitas Saar, kuidas sõprusturniir välja näeb. Kokku oli kuus mängu. Sõbrapäevaturniiril võitis sõprus, kõik osalejad said karika ja medali, kuid loeti ka punkte ning nii moodustus pingerivi järgmiselt: esimene koht Imavere, teine Paide, kolmas Järva-Jaani ja neljas Ambla.

Järva-Jaani kõnnijalgpallurid: „Iseennast peab hoidma“

„See on kiirendatud liikumine, mitte kõndimine,“ selgitas võimlas toimuvat Järva-Jaani kõnnijalgpallur Mihkel Uno Kill. „See on kiirkõnd,“ naljatasid ka teised tema tiimikaaslaste Mare Sokk, Õilme Kender, Saima Saar ja Ain Talvik. Neid ühendab rõõm liikumise vastu ja võimalus saada osa toredast seltskonnast. Peetakse kinni ka kohustusest iga nädal treeningu-

tes osaleda. „Pärast on nii suur rõõm, et oled ära käinud,“ ütles Saima Saar.

„Me treenime iga ilmaga, ka sügisel vihmasajus,“ ütles Mare Sokk. Mängitud on näiteks Järva-Jaani Arenal, Aravetel ja isegi Kilingi-Nõmmes. Koos käiakse juba neljandat hooaega. On neid, kes käinud algusest peale, aga juurde on tulnud ka uusi mängijaid. Trenni tehakse kord nädalas esmaspäeviti. Oodatakse ka uusi liitujaid, aga kuna vahel tuleb ette ka vigastusi, võib see osa inimesi eemale peletada. „Siin peab ettevaatlik olema. Mul on näiteks mõlemad põlved opereeritud, aga ma ei ole siiani kukkunud, sest olen ettevaatlik,“ julgustas Mare Sokk uusi liitujaid. „Iseennast peab hoidma,“ täiendas Saima Saar.

Imavere kõnnijalgpalli trennis käivad ka naabervalla inimesed

„Meil läheb väga hästi – on ka uusi liikmeid tulnud. Lausa Põhja-Sakalast,“ rõõmustas Imavere kõnnijalgpalli eestvedaja Taiga Laur. „Kui meil varem oli kuskil viis–kuus mängijat, siis nüüd on väljakul korraga kaheksa kuni kümme,“ ütles Laur.

„Olen Paide linnanaiskonnas kaks aastat väravavaht olnud, aastatel 2009–2010. Kui alustasime, läks minu saalihoki võistkond Paide linnameeskonnale appi, et naiskond moodustada – pool sellest võistkonnast olidki Paide-Järva saalihoki naiskon-

na mängijad,“ meenutas Laur. Ja nüüd, viisteist aastat hiljem on Laur taas leidnud tee jalgpalliväljakule, et kunagisi aegu meelde tuletada. Kuigi Laur on jalgpallitaustaga, ei ole kõnnijalgpallis osalemiseks vaja mingisuguseid varasemaid oskuseid või teadmisi. Tähtis on soov liikuda. „Keegi neist ei ole varem jalgpalliga eriti tegelenud. Mõned on küll sporti teinud, aga jalgpalli pole mänginud,“ selgitas Laur, et paljud, kes satuvad treeningutele, mängivad jalgpalli esimest korda elus. „Tähtis on seltskond ja koos käimine,“ ütles ta. Imaveres käiakse koos kolmapäeviti. Laur põimib nendesse kokkusaamistesse lisaks kõnnijalgpallile ka pilatest, võimlemist, jooksumänge ja kurlingut. Vahepeal tuleb ette, et isegi tant- sitakse.

„Naised tunnevad rõõmu ja nende silmad säravad,“ rõõmustas Laur. Väljakul näeb, kuidas osalejad lähevad hasarti ja adrenaliini teeb oma töö. Nii võib enda võimeid ka üle hinnata. Laur soovib võtta rahulikumat. Ta tundis suurt rõõmu, et kõnnijalgpall on jõudnud ka Ambla piirkonda. „Austada üksteist, tunnustada üksteist ja plaksutada ka vastasele, et küll oli ikka hea löök. See ongi põhiline – sõprus,“ ütles Laur.

Põhja-Järva kõnnijalgpallurid kutsuvad endaga liituma

Kõige noorem jalgpallivõistkond oli sõpruskohtumisel Amb-

last. „Kõige noorem jah, aga meil on vist keskmise vanuse poolest kõige vanemad inimesed. Paar noort on ka,“ selgitas Ambla kõnnijalgpalli eestvedaja Malle Innos. „Me oleme sellised hobitegijad. Käime trennis sellepärast, et meile endale meeldib. On mõnus, saab piisava füüsilise koormuse – täpselt nii suure, kui keegi sel päeval jaksab teha. Me ei pinguta väga selle nimel, et võistlustele tulla. Siin me oleme ikkagi puhtalt treeningu pärast,“ ütles Innos. Tema sõnul vajaksid nad juurde veel kolme-nelja inimest, et oleks mõnusam mängida. Vahel juhtub, et mängitakse hoopiski poole saali peal ja väikeste väravatega. Teda rõõmustaks, kui oleks veel liitujaid. Innose

sõnul võiksid nad enda kohta öelda Põhja-Järva kõnnijalgpallurid, sest kuigi alguses käidi koos Amblas, siis nüüd käiakse koos Aravetel ja enamik mängijatest on mujalt kui Amblast.

„Igaüks valib oma koormuse ise. Kui tunneb, et rohkem ei jaks, kõnnib rahulikumat või läheb ja istub. Mingeid piiranguid selles suhtes ei ole. Teeme nii, et mõnus on. Ja muidugi võiks tulla pigem vanemad härrad-prouad, kes on jäänud koduseks ega taha sellise lörtsiga võib-olla välja liikuma minna. Saal on ju meie päralt ja seltskond mõnus,“ julgustas Innos.

Mitte mingisuguseid eelteadmisi pole vaja. „Kui pall veereb inimese poole, siis inimene au-

tomaatselt lööb seda. Kuhu see edasi liigub, ei ole üldse kellegi asi,“ ütles Innos. Innos julgustas sõbrad kaasa võtma ja tulema üheskoos. Trennid toimuvad kolmapäeviti kell kolm Aravete spordihoone saalis. Kes ei taha, ei pea kohe osa võtma. „Esialgu võib ka vaatama tulla,“ ütles Innos. „Ka mina ei ole aastakümneid eriti sportlik olnud. Kui ma aga vaatan neid vanemaid prouasid ja seda, kuidas nad säravad, siis selles mõte ongi: saame kokku, särame, mängime ja liigume,“ innustas ta. Kõnnijalgpalli mängides tekib ka hasart ja nii tuleb ka iseenesest väike füüsiline koormus, mis kuulub igale inimesele ära.

Paide kõnnijalgpallurite silm särab

Kõnnijalgpalli sõprusturniiril olid kohal ka Paide vutisõbrad. Eestvedaja Maria Põllu sõnul jäadi turniiriga väga rahule. „Platsi peal ei ole sõprust,“ ütles Põllu, kelle sõnul valitseb kõnnijalgpallurite vahel küll sõprus, aga jalgpalli mängimise ajal tekib siiski ka adrenaliini ja võidusoo. „Saab väga hea emotsiooni, tundes, et kellegi õlg on sinu kõrval. See on meeskonnatöö. See on selline tunne, et nende naistega võib luurele ja lahingusse minna ega pea selja taha vaatama,“ ütles ta. Paides harrastab kõnnijalgpalli 15–20 mängijat ning sellest võtavad osa ka Järvamaa vähihaigete ühingu liikmed.

KUHU MINNA

1.–28. veebruar laupäeviti kell 12–15 avatud Järva-Jaani muuseumide keskus. Järva-Jaanit ja selle ümbrust tutvustavate raamatute ja muude väljaannete näitus. Nädala sees avatakse muuseum eelneval kokkuleppel: renraks@gmail.com

20. veebruar kell 18 Koeru kultuurimajas EV 107 kontsertaktus „Olemise rõõm“

21. veebruar kell 16 Pärnu rahvamajas EV 107 tähistamine, kohvikõhtu

21. veebruar kell 18 Imavere rahvamajas EV 107 kontsertaktus. Esinevad Jaan Pehk ja rahvamaja isetegevuslased. Stipendiume jagab Imavere nutikate laste fond

21. veebruar kell 19 Järva-Jaani kultuurimajas EV 107 kontsert „Iseoma-südamas“. Esinevad Marko Matvere ja Järva-Jaani kultuurimaja tantsijad

23. veebruar kell 17 Aravete kultuurimajas teater „Lumevangis“

24. veebruar tähistamine Järva valla eri paigus (täpsem info lehes ilmunud kuulutusel)

28. veebruar kell 18 Järva-Jaani kultuurimajas koguperefilm „Super Charlie“

28. veebruar kell 17.30 Koeru kultuurimajas kino. Eesti mängufilm „Jan Uuspõld läheb koju“

1. märts kell 16 Peetri rahvamajas Audru mõisateatri esituses näitemäng Oskar Lutsu jäljetonide ainetel „Oh, seda Lutsu!“

2. märts kell 16 Koeru kultuurimaja sõidab teatrisse. Vane muise väikeses majas etendus „Minu geniaalne sõbranna“

6. märts kell 18 Järva-Jaani kultuurimajas kino. Eesti mängufilm „Jan Uuspõld läheb koju“

KUHU MINNA SPORT

24. veebruar kell 11 Järva valla suusatamise seeriavõistluste 4. etapp / madisepäeva suusasõit. Korraldaja Ambla SK / JVSK

1. märts kell 11 Imavere spordihoones paaris mõlky-turniir

7.–8. märts Koeru kultuurimajas Järva valla karikavõistlused noolemängus

Regilaul ilustab teatrit

Foto: Maarja Ilves

Piibe teatri lavastustes teevad tihti kaasa tublid ja andekad harrastajad. Lavastuses „Stahli grammatika“ osalevad regilauluansamblid Arhailised Mehed ja Ambla Naised. Mehi on laval kuus ja naisi neli. Ansambleid juhendab ja veab eest Urmo Kütsmaa. Piibe teatri blogi uuris, kellega on tegu.

Kaua olete tegutsenud ja millised on olnud teie suured ülesastumised?

Naised on tegutsenud veidi üle aasta. Nemat on alles noorukesed ja seepärast on „Stahli grammatika“ päris kindlasti nende kõige olulisem ülesastumine olnud. Mehed on esinenud terves Eestis väga paljudel sündmustel, kuid „Stahli grammatika“ on olnud eriline elamus ka neile.

Mul on ütlemata hea meel, et te olite valmis kaasa lööma meie lavastuses. Lavastuse tegevus toimub 1623. aastal ja räägib kirikuhärra suhtest maarahvaga. Ma olen kindel, et vaatama raskustele, mis meie teele saavad, vajavad inimesed alati lusti. Seepärast oi regilaul „Stahli grammatikas“ väga oluline.

Regilaul on eelkõige tekst, siis viis ja lõpuks esitus. Eeslaulja esitab teksti ja viis ei ole tihti siin üldse oluline. Viis on pigem sõnumit toetav, oluline on jutustus. Naised laulsid viljavõttust, et töö edeneks, mehed sõjaretkest jne. Oluline on info, mida laul sisaldab. Regilaulud muutusid ajas ja muutuvad

tänapäevani. Uuemat ajal üritatakse neid teha lõppriimiliseks, millised nad ajaloos üldse polnud.

Kui vana on regilaul? Kas meie lavastuse toimumise ajal juba lauldi regilaulu?

Tõenäoliselt kindlasti. Kuigi me ei tea seda, sest puuduvad üleskirjutused. Järvamaa vanim üleskirjutus, mille olen arhiividest leidnud, on aastast 1865. Regilaul on suust suhu pärimus ja seda ei kirjutatud üles. Seleni, kuni nad lõpuks paberile said, võis minna sadu aastaid.

Lavastuses kõlavad laulud on autentsed Järvamaa laulud. Need on sinu leitud ja valitud.

Nii on jah. Kogu meie repertuaar koosneb ainult Järvamaa regilauludest, mis pärit Järvamaa kihelkondadest. Meil ei ole lavastuses ühtegi terviklikku laulu. On jupid, aga need jupid võisid samamoodi kõlada ka Heinrich Stahli kõrvus. Sama-

moodi Liis Haabi esitatud viljaloits, mis on ikka väga võimas. See on täiesti autentne loits. Liis on ise nii väike, aga tema hää on võimas.

Etenduse vaheaegadel käisite publikule meeleoluks laulmas. Kuidas rahvas teid vastu võttis?

Vaheaegadel ei laulnud me regilaulu. Siis esitasime lõbusamaid lõppriimilisi kõrtsilaule – naistest ja õllest jne. Paljud viisid on inimestele tuttavad, aga tekstid on ajas muutunud, peamiselt viisakamaks. Meie laulame siis nende laulude kõige algelisemaid variante, mida arhiivist leida võib. Inimesed jäid kuulama, osteti plaate ja hiljem kutsuti isegi esinema. See oli väga positiivne elamus.

Kas „Stahli grammatika“ on olnud piirkonna regilaulu teadvustamisel abiks?

See on olnud suur unelm. Võiks rohkem olla selliseid üritusi, kus sajad inimesed korraga

kuulavad meie laule. Meil on olnud suur au lavastuses kaasa teha ja mulle oli suur au, et sain sellesse laule soovitada ja valida. Hundiloits tekkis ju proovide ajal, seda ei olnud alguses üldse plaanis. Luua ajastutruu pilt ja laulda neid laule õiges ajas, lasta ennast ajastu lugudel kanda ja aega sisse elada – see on suur õnn. Lauljad olid väga väsinud, aga väga õnnelikud. Seda oli lõbus teha.

Hundiloits on väga võimas stseen koos valguse möllu ja näitlejate tantsuga. Juunis on tulemas „Stahli grammatika“ lisaetendused. Kas kõik on samamoodi?

Etendustel küll, aga olen juba leidnud lõbusaid laule kohalikest küladest, mida vaheajal rahvale esitada. Sellest tuleb omaette sõu.

Jääme siis ootama ja pean teie ees mütsi maha võtma. Ka teatril on suur au, et olite nõus oma ansamblitega kaasa tegema.

www.piibeteater.ee

PIIBE TEATER

piletitasku

ARLET PALMISTE

STAHLI

grammatika

REIMO SAGOR

TARVO SÖMER LIIS HAAB RIHO ROSBERG

MEESTELAULUANSAMBL „ARHAILISED MEHED“

REGILAULUANSAMBL „AMBLA NAISED“

12./13./14./15. juuni

Kukenoosi küün, Albu, Järva vald

Mälumängusari Järva Kilb jätkus Järva-Jaanis

Mälumängusari Järva Kilb hooaja viies mälumänguõhtu toimus 11. veebruaril Järva-Jaani kultuurimajas. Lisaks Järva Kilvale jagati auhindu ka Järvamaa talimängude arvestuses ja seepärast osales mängul koguni 18 võistkonda. Kümme võistkonda esindasid Järva valda, kaks Paide linna ja 5viisTüri valda. Jänela võistkond talimängude arvestuses kaasa ei teinud. Võidupunktid viis Türi Krahv Dracula võistkond, teise koha punktid jättis Järva valda Huviklubi ja kolmanda koha punktid kogus Tre võistkond Paidest. Mängu viis läbi ja küsimused valmistas ette Ants Käärma.

Järgmine Järva Kilb toimus 11. märtsil algusega kell 19 Jänelal. Kuula Mati Palmeti ja Arlet Palmiste mängu ülevaadet Kesk-Eesti TRE raadio saates „Kilvatund“ neljapäeval, 13. veebruaril kell 11.15. Sarja korraldab MTÜ Sääsküla Huviklubi.

5. vooru tulemused (sulgudes üldjärjestuse kohapunktid):

1. Pub Krahv Dracula (Aksor Koit, Valdeko Vaher, Harri Aarde, Alar Särgava) – 54 (8,5);
2. Huviklubi (Margus Vaas, Jaanus Tammiste, Viktor Tõnison, Arlet Palmiste) – 49 (17);

3. TRE + (Mati Palmeti, Marek Lillemaa, Meelis Kangro, Arne Uusjärv) – 39 (10,5);
4. Kaur – 38 (20,5); 5. Türi-Mari – 37; 6. Karedad – 33 (32);
7. Õpilased – 31;
8.–9. Koma – 30; 8.–9. Oisu – 30 (30,5); 10. Tennoküün – 28 (50,5); 11. Müko – 27 (44,5); 12. Järva-Jaani – 26 (59); 13.–15. Albu – 24 (53,5); 13.–15. Jänela – 24 (32,5); 13.–15. Päästekas – 24 (51,5); 16. Reinevere – 21 (54); 17. Atsid – 18; 18. Roosna-Alliku – 17 (59,5).

Igas mängus on ka viiest küsimusest koosnev plokk Järvamaa kohta. Nende küsimuste

kohta peetakse eraldi arvestust ja selgub parim Järvamaa tundja.

Järva Teema tulemused kokku:

1. Huviklubi – 32; 2. TRE+ – 30; 3. Karedad – 25; 4. Kaur – 23; 5. Krahv Dracula – 22; 6. Oisu – 19; 7.–9. Müko – 17; 7.–9. Roosna-Alliku – 17; 7.–9. Jänela – 17; 10. Päästekas – 16; 11. Tennoküün – 15; 12. Järva-Jaani – 14; 13. Reinevere – 13; 14. Albu – 11.

Järva Kilva kalender:

11.03 – Jänela, 08.04 – Aravete

Aravete Cramo võrkpalliturniir jõudis lõpule

PRIIT GRÜNTAL

peakorraldaja

Tänavu toimus juba neljandat korda pea terve talve kestnud võrkpalliturniir Aravetel. Turniir, mis sai alguse sellest, et mängida tahtjaid on, aga võistlusi talvel sisuliselt mitte. Eelmisel aastal sai turniiri korraldus ja auhinnalaud viidud sellisele tasemele, et oli kahtlane, kas suudame ka tänavu sama joont hoida. Sügise alguseks oli aga selge, et õnneks on meil veel ettevõtjaid, kes toetavad sporti ja ka harrastussportlasi. Leidsime sponsoriks 14 ettevõtet ja osalise toetuse saime seekord ka vallast. Sel aastal saime uute toetajatena juurde näiteks AS Eesti Pagari ja E-Piima AS-i. Siiras tänu kõigile toetajatele, keda siin üles lugeda läheks liiga pikaks.

Seega otsustasin veel vähemalt ühe korra turniiri läbi viia. Suhteliselt kiirelt saime täis lubatud arvu ehk 33 mängijat. Üle 30 mängija kahjuks saali ei mahu. Igal etapil oli kohal 25–28 mängijat, sest vigastused ja muud põhjused teevad alati oma töö. Turniiril nimekirjas oli seekord 13 naist ja 20 meest. Naiste ees tuleb teha küll sügav kummardus. Enam ei kardeta meeste tugevaid ründelööke ega kehalist massi. Mängitakse nagu võrdne võrdsega, hoolimata sellest, et ka võrk on tunduvalt kõrgemal.

Antud turniiri eripära on selles, et iga kord moodustatakse võistkonnad loosiga, aga punktid lähevad mängijale. Iga punkt igas mängus võib turniiri lõpus suurt rolli mängida. Nagu tulemused näitavad, siis nii ka läks. Kokku mängisime kuus väga põnevat etappi. Iga etapi lõpus sai võitja võistkond ümbriku,

lisaks jagasime hulgaliselt loosiauhindu. Ka sel korral oli üheks väarikamaks auhinnaks kahe tulliue Toyota C-HR-i sõiduauto kasutusõigus nädalavahetuseks. Aga ka näiteks enne jõule saadud piparkoogitainas olid tore ja eriline auhind.

Naistest võttis sel aastal ihaldatud võidu Deivi Köll (127 p), kes

ka eelmisel aastal oli kuni viimase etapini esikohakonkurentsis, aga jäi lõpuks kolmandaks. Teise koha sai teist aastat järjest Epp Sepp (121 p) ja kolmanda koha sai Ruth Inno (118 p). Ülinapilt jäi neljandaks Kaidi Sommer, kes kogus sama palju punkte kui Ruth, aga otsustavaks sai omavaheline mäng viimases voorus.

Meestest saavutas seekord ülinapilt esikoha Andrei Shulepov (127 p). Teiseks jäi Janno Mändla (126 p), kes oli teine ka eelmisel aastal. Kolmandaks tuli Ahto Matvejev (125 p). Ahto puhul on selgelt näha meie turniiri eripära. Tuleb olla alati õiges võistkonnas ja aidata see võistkond võidule viia.

Kas tuleb ka viies sarnane turniir, näitab aeg. Praegu midagi lubada ei julge, sest selle võistluse korraldus on tegelikult ajamahukas ja nõuab ka mängupäeval tehnilist tuge.

Nüüd ootab enamikke mängijaid ees Järva valla rahvaliiga, mis on samuti oodatud võistlus.

10. Järva talimängud toimusid Järva vallas. Mängud kestsid 1.–13. veebruarini. Selgitati välja vanuseklasside parimad mängude programmis olevatel spordialadel: suusatamises, võrkpallis (M/N), saalihokis, jalgpallis, lauatenises, kabes, kettagolfis, dartsis, bridžis, koroonas, mälumängus ja juhtide võistluses. Järva vallas kohtas võistlemas ka Paide ja Türi valla inimesi. Võistlustest said osa võtta kõik soovijad, kes elavad, tööta-

vad ja/või õpivad Järvamaal. Kavas olid nii individuaalkui ka võistkonnaalad. Sündmused toimusid Järva valla eri piirkondades, üks üritus leidis aset ka Paides. Eesmärk oli innustada järvamaalasi tegelema liikumisharrastuse ja tervisespordiga ning pakkuda sportlikku põnevust eri spordialadel. Mängusid korraldas Järvamaa spordiliit koos Järva valla spordikeskusega. Kõik tulemused on nähtavad siin: jarvasport.ee/et/tulemused.

27. VEEBRUAR KELL 18:00

KOERU KESKKOOL, PAIDE TEE 16

"ROHKEM ÕNNELIKKE SPORDILAPSI"

1,5 TUNNINE KOOLITUS 6-12 AASTASE TRENNILAPSE VANEMALE:

1. Kuidas toetada oma last spordivõistlustel
2. Kas multisport või varajane spetsialiseerumine
3. Kuidas toetada lapse sportlikke unistusi
4. Kuidas toetada varumeeste pingile sattunud last
5. Kuidas muuta autoga kojuõit innustavaks
6. Kuidas ennetada spordist loobumist teismeeas

"Täna kohale tulles polnud mul mingeid ootusi. Mõtlesin lihtsalt, et lahe teema. Pean aga tõdema, et see hoarcs mind väga ning teemad on südamelehedased."

Peeter Idvani ★★★★★

Koolituse viib läbi raamatu "Õnnelik spordilaps" autor Taavi Sumberg.

Reakuulutused

Müüd metsamaad, raieõigust, põllumaad või talu? Pakume parimat hinda ning kiireid ja usaldusväärseid tehinguid! Aitame ka metsamajandamiskavade koostamisel ja teostame ekspert-hinnanguid. Helista: 50 80065, kirjuta: info@metsamaaost.eu või vaata: metsamaaost.eu.

Müüa kuivi küttepuid (30, 40, 50 cm), 6 mm premium pelletit, terrassilauda, sisevoodrilauda ja õhukuiva servamata sangleplauda. Tel 5219496

Ohtlike puude langetus tõstukilt Järva valla piires. Tel 5624 3085

Müüa soodsalt lõhutud kuivi ja tooreid küttepuid. Tel 53471144

Ostame kasvavat ja virnastatud võsa Ambla piirkonnas. Lisaks ostame põllumaad. Telefon 53060119 või 56187373.

AMBLA PUIT OÜ

Akende, uste ja muude puidutoodete valmistamine tellimuse peale.

Võtame tööle tiseri.

Tel 5565 8919 • amblapuit@gmail.com
Pikk tn 6, Ambla

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

25. märts alates 10.00

KOERU

TEENINDUSKESKUSES

Etteregistreerimine (kell 9-15)

telefonil 5323 2454

*kuivasilmatest

*silmarõhu mõõtmine

*optilised pükseprillid

Silmade kontroll 20€, prillistjale TASUTA!

Kodanikuühiskonna innovatsioonifondi 2024. aasta taotlusvoor

KÜSK Kodanikuühiskonna Sihtkapital

EHITUSHALL

Koeru tee 21A, Järva-Jaani • Tel 503 2024
info@ehitushall.ee • www.ehitushall.ee

PUITBRIKETI ja PELLETI MÜÜK

TUME PUITBRIKETT
hind: 260 eurot

HELE PUITBRIKETT
hind: 250 eurot

Kaal alusel: 960 kg

PREMIUM PELLETI GRAANULID
6 mm
alusel 990 kg / 66 pakki
hind 260 eurot

TRANSPORDIVÕIMALUS

**KAEVE- JA PINNASETÖÖD
RATASEKSKAVAATORIGA**

HIND
50 €/h
Tel 503 2024

FEKAALIVEDU JÄRVAMAAL

Voolik kuni 50 m

Tellimine:

527 6087, Valeri
Hunting Grupp OÜ

Vajad uut vihmaveerenni või katuselt lumetõkked puudu?

- Katuseredelid
- Lumetõkked
- Vihmaveerennide paigaldus
- Käiguteed ja platvormid

☎ 527 1059
✉ info@vihmaveerennid.ee
🌐 vihmaveerennid.ee

PUURKAEVUMEISTRID

Puurkaevude ja -aukude projekteerimine, puurimine ning likvideerimine. Vee- ja kanalisatsioonitorustike, septicute ja süvaveepumpade paigaldus.

Lisainfo tel 50 21 279
www.puurkaevumeistrid.ee

Puurkaevud
Maaküte
Veesüsteemid
Biopuhastid
Septikud
Mahutid

KONTAKT
www.PUURVESI.ee
Info@puurvesi.ee
+372 5566 2032
+372 5569 4310

KÕNNI-JALGPALL JÄRVA VALLAS

SOBIB KÕIGILE

JÄRVA-JAANI VÕIMLAS, ESMASPÄEVITI kell 11.30

ARAVETE VÕIMLAS, KOLMAPÄEVITI kell 15.00

IMAVERE VÕIMLAS, KOLMAPÄEVITI kell 16.30

FEKAALIVEDU VÄLIKÄIMLATE RENT

tel. +372 452 2002
e-mail: agri@speq.ee
www.fekaaliabi.ee

Viru Arborist OÜ

PAKUME ARBORISTI TEENUSEID

- Ohtlike puude raie
- Seisukorra hindamine
- Puuhooldustööd
- Hekkide hooldus
- Võrade sidumine
- Puiduhakkuri teenus, Ø 20cm

Kutsetunnistused
141998, 141999

Reigo: 5800 1880
Gustav: 5919 2441
viruarborist@gmail.com

KOGEMUSTEGA PARTNER SINU AUTOLE!

- REMONT JA REHVITÖÖD
- 3D SILLASTEND
- DIAGNOSTIKA / ELEKTRITÖÖD
- KLIIMASEADMETE HOOLDUS
- KLAASITÖÖD / ESITULEDE TAASTAMINE

ROOSNA-ALLIKU, Pärnu mnt 7
Tel: 389 5557, 525 2166
autolammutus@stik.ee

PAIDE, Pärnu 57a
Tel: 3846083, 5340 5910
paide@stik.ee

AVATUD E-R 8-17

www.stik.ee

stikautoremont